

Bruxelles, 14 iunie 2024
(OR. en)

11153/24

COSI 118
ENFOPOL 300
CRIMORG 96
CATS 60
CORDROGUE 82
COPEN 315
JAI 1037

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Data:	13 iunie 2024
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	10512/24
Subiect:	Concluzii ale Consiliului privind cartografierea rețelelor infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare – Concluziile Consiliului (13 iunie 2024)

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind cartografierea rețelelor infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare, astfel cum au fost aprobate de Consiliu (Justiție și Afaceri Interne) în cadrul celei de a 4031-a reuniuni a sale, care a avut loc la 13 iunie 2024.

Concluzii ale Consiliului privind cartografierea rețelelor infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare**Introducere**

- a) Criminalitatea organizată, inclusiv traficul ilicit de droguri, reprezintă o amenințare majoră pentru cetățenii, întreprinderile și instituțiile europene, precum și pentru economia europeană și securitatea statelor membre. Rețelele infracționale utilizează din ce în ce mai mult violența extremă, corupția și infiltrarea în economia legală și în lanțurile de aprovizionare, erodând astfel statul de drept și punând în pericol principiile fundamentale ale democrațiilor noastre.
- b) Strategia UE de combatere a criminalității organizate 2021-2025¹ urmărește să stimuleze cooperarea în materie de asigurare a respectării legii și cooperarea judiciară, să combată structurile criminalității organizate și infracțiunile cu prioritate ridicată, să elimine profiturile provenite din săvârșirea de infracțiuni și să asigure un răspuns modern la evoluțiile tehnologice. Strategia UE în materie de droguri 2021-2025² și Planul de acțiune al UE în materie de droguri 2021-2025³ oferă cadrul politic general privind politica în materie de droguri. Acestea adoptă o abordare bazată pe dovezi, integrată, echilibrată și multidisciplinară a fenomenului drogurilor la nivel național, la nivelul UE și la nivel internațional. Un document mai recent, Comunicarea Comisiei privind Foaia de parcurs a UE pentru combaterea traficului de droguri și a criminalității organizate⁴, stabilește acțiuni privind consolidarea rezilienței centrelor logistice, inclusiv prin intermediul Alianței portuare europene, privind destructurarea rețelelor infracționale de mare risc, privind prevenirea și privind cooperarea internațională.

¹ Documentul 8085/21 + ADD 1.

² Strategia UE în materie de droguri 2021-2025: JO C 102I, 24.3.2021, p. 1.

³ Planul de acțiune al UE în materie de droguri 2021-2025: JO C 272, 8.7.2021, p. 2.

⁴ Documentul 14114/23.

- c) Pe baza acestui cadru, este esențial să se ia măsuri cu impact, inclusiv privind criminalitatea organizată legată de droguri, printr-un efort colaborativ din partea statelor membre ale UE, a instituțiilor și a agențiilor UE și în cadrul unei abordări multidimensionale. Prezentele concluzii abordează aspectele acestor acțiuni legate de apariția și proliferarea rețelelor infracționale ca o amenințare din ce în ce mai mare la adresa securității și stabilității în întreaga Europă, care necesită un răspuns ferm, concertat și eficace din partea Uniunii Europene.
- d) Strategia UE de combatere a criminalității organizate 2021-2025 a subliniat necesitatea unui „tablou informațional mai solid cu privire la grupurile infracționale organizate care se află în centrul țesăturii complexe de rețele de criminalitate organizată” și a invitat Europolul și statele membre „să realizeze tablouri strategice și tactice bazate pe informații cu privire la acele grupuri care reprezintă o amenințare mai mare la adresa securității Europei, inclusiv prin elaborarea de rapoarte ad-hoc care să completeze evaluarea amenințării pe care o reprezintă formele grave de criminalitate și criminalitatea organizată în UE (SOCTA)”.
- e) În conformitate cu Strategia UE de combatere a criminalității organizate 2021-2025, Concluziile Consiliului privind stabilirea priorităților UE pentru combaterea criminalității grave și organizate pentru EMPACT 2022-2025⁵, au adoptat, de asemenea, identificarea și perturbarea rețelelor infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare (HRCN)⁶ active în UE ca o nouă prioritate și ca unul dintre obiectivele strategice orizontale comune (CHSG), reunind autoritățile de aplicare a legii și autoritățile judiciare ale statelor membre ale UE și ale partenerilor internaționali ai acestora (inclusiv 37 de țări terțe în 2023), cu sprijin din partea instituțiilor, organelor și agențiilor UE.
- f) Unul dintre obiectivele strategice importante din cadrul priorității HRCN este de a consolida tabloul informațional privind rețelele care reprezintă cea mai mare amenințare.
- g) Potrivit Foii de parcurs a UE pentru combaterea traficului de droguri și a criminalității organizate, ar trebui să se acorde o atenție deosebită rețelelor care reprezintă cea mai mare amenințare la adresa societății noastre și a publicului.
- h) În plus, foaia de parcurs a invitat Europolul să efectueze, cu sprijinul statelor membre, un exercițiu de cartografiere la începutul anului 2024 pentru a identifica rețelele infracționale care reprezintă cele mai mari amenințări, indiferent dacă acestea își desfășoară activitatea în țări din UE sau din afara UE.

⁵ Documentul 8665/21.

⁶ Documentul 14542/2/23 REV 2.

- i) În aprilie 2024, Europolul și-a prezentat raportul intitulat „Decoding the EU’s most threatening criminal networks” (Decodarea celor mai amenințătoare rețele infracționale din UE), care reprezintă o etapă esențială în înțelegerea dinamicii și complexității rețelelor infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare.
- j) Raportul constituie un tablou informațional complementar important pentru SOCTA UE, analizând mai în detaliu capacitățile și intenția actorilor-cheie responsabili de aceste infracțiuni și descriind caracteristicile rețelelor infracționale care reprezintă principala amenințare la adresa securității interne a UE.
- k) Raportul Europol a condus la un set unic de date care detaliază 821 dintre rețelele infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare, cuprinzând informații detaliate privind activitățile lor, naționalitățile membrilor lor și modul lor de operare, precum și privind utilizarea de către acestea a structurilor comerciale legale, legăturile cu alte rețele infracționale și relațiile cu alte țări. Toate aceste informații sunt disponibile într-o bază de date centralizată din cadrul Europolului.
- l) Potrivit raportului Europolului, aceste rețele infracționale fac dovada unei agilități remarcabile în ceea ce privește adaptarea proceselor lor comerciale infracționale, sunt în măsură să combine flexibilitatea cu un grad ridicat de reziliență la perturbările provocate de autoritățile de aplicare a legii și utilizează tehnici de spălare a banilor, cum ar fi serviciile bancare subterane, combinând adesea profiturile ilicite cu active legale în moduri care nu implică nicio tranzacție financiară.
- m) Raportul subliniază că 86 % dintre rețelele infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare utilizează structuri comerciale legale ca modalitate de facilitare a activităților lor infracționale, ca măsură de contracarare pentru a evita detectarea sau în scopuri de spălare a banilor. Acesta subliniază că majoritatea rețelelor infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare se concentrează pe o singură activitate infracțională, activitățile de trafic de droguri fiind cel mai important tip de infracțiune.
- n) Rețelele infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare sunt adesea de foarte lungă durată (o treime dintre acestea fiind active de peste 10 ani). Raportul Europolului concluzionează că măsurile de asigurare a respectării legii ar trebui să se concentreze în continuare asupra acestor rețele, chiar dacă acestea se află deja în atenția autorităților de aplicare a legii.

- o) Având în vedere că raportul menționat anterior este primul de acest tip, au fost detectate unele lacune importante în materie de informații operative. În primul rând, în ceea ce privește aproximativ o cincime din rețelele semnalate în raport, nu se știe dacă acestea utilizează violența sau corupția. În al doilea rând, pentru mai mult de o treime dintre rețele infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare nu au fost disponibile informații cu privire la amploarea profiturilor obținute de acestea din activități infracționale. În al treilea rând, există lacune în materie de informații operative în ceea ce privește originea armelor de foc și a explozivilor și rețelele implicate în traficul de arme de foc și explozivi.
- p) Schimburile de opinii cu privire la cartografierea rețelelor infracționale care reprezintă cele mai mari amenințări la adresa societății au avut loc atât în cadrul reuniunii informale, cât și al reuniunilor formale ale Comitetului permanent pentru cooperarea operațională în materie de securitate internă (COSI) în timpul președinției belgiene.

Concluziile Consiliului

Considerații generale:

1. Reafirmând angajamentul de a combate formele grave de criminalitate și criminalitatea organizată și recunoscând amenințarea persistentă pe care o reprezintă rețelele infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare la adresa siguranței, securității și prosperității Uniunii Europene și a cetățenilor săi.
2. Recunoscând caracterul evolutiv și gradul de complexitate al acestor rețele și subliniind importanța consolidării capabilităților de colectare a informațiilor operative cu scopul de a intensifica cooperarea operațională între statele membre și agențiile UE.
3. Salutând informațiile valoroase, concluziile și învățămintele desprinse din raportul Europolului intitulat „Decodarea celor mai amenințătoare rețele infracționale din UE” și reafirmând angajamentul de a adopta o abordare cuprinzătoare și bazată pe informații operative pentru combaterea criminalității organizate și grave – în special a rețelelor infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare – printr-o cooperare strânsă între autoritățile naționale competente, inclusiv autoritățile relevante de aplicare a legii și autoritățile judiciare ale statelor membre, instituțiile, organele și agențiile UE, în conformitate cu mandatele lor respective.
4. Reafirmând valoarea adăugată și rolul esențial al Platformei multidisciplinare europene împotriva amenințărilor infracționale (EMPACT), ca instrument condus de statele membre, sprijinit de instituțiile, organele și agențiile UE, care utilizează o abordare multidisciplinară pentru a identifica, a acorda prioritate și a aborda amenințările reprezentate de criminalitatea gravă și organizată.
5. Salutând raportul și acțiunile ulterioare acestuia descrise în continuare în prezentele concluzii ale Consiliului ca o completare necesară a SOCTA UE și a ciclului EMPACT, care sunt impulsionate în principal de analizarea fenomenelor infracționale.

6. Recunoscând că amenințarea reprezentată de formele grave de criminalitate organizată depășește frontierele naționale și necesită un răspuns strategic și operațional colectiv axat pe structuri în ansamblu, bazat pe cooperarea consolidată prin schimbul de informații, desfășurarea de investigații comune și urmărirea penală a principalilor membri ai rețelelor infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare, cu participarea activă a statelor membre ale UE, a Parchetului European (EPPO), a altor agenții ale UE și a partenerilor internaționali.
7. Evidențiind faptul că dezvoltarea în continuare a tabloului informațional privind rețelele infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare este un pas fundamental în direcția consolidării în continuare a abordării noastre în ceea ce privește desființarea acestora.
8. Exprimând convingerea că este necesar să se asigure în continuare un răspuns eficace la amenințarea reprezentată de rețelele infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare prin măsuri de politică, strategice, tactice și operaționale, după caz.
9. Reafirmând că Europolul va continua să sprijine și să consolideze acțiunile autorităților competente ale statelor membre și cooperarea reciprocă a acestora în detectarea, prevenirea și combaterea formelor grave de criminalitate și a criminalității organizate care afectează două sau mai multe state membre.

Consiliul invită statele membre:

10. Să prevadă ca serviciile lor de aplicare a legii să colaboreze cu Europolul în vederea exploataării și analizării în continuare a datelor relevante privind rețelele infracționale disponibile în cadrul Europolului pentru a completa și a integra, după caz, pozițiile lor naționale de informații operative cu privire la rețelele infracționale respective.
11. Să se asigure că, prin normele și procedurile aplicabile, serviciile lor de aplicare a legii sunt în măsură să facă schimb de informații relevante cu serviciile de aplicare a legii din alte state membre ale UE sau cu parteneri terți.
12. Să solicite celor cu roluri de coordonare și coordonare în comun, precum și celor care sunt responsabili și coresponsabili ai priorităților EMPACT relevante să exploateze în continuare rezultatele raportului Europolului în vederea luării măsurilor necesare pentru a concentra în continuare acțiunile EMPACT asupra rețelelor infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare.
13. Să solicite autorităților lor competente să ia în considerare rezultatele relevante ale raportului pentru a orienta în continuare sprijinul prioritar din partea Europolului prin intermediul conceptului HVT/OTF, al echipelor comune de anchetă și al acțiunilor operaționale specifice ale EMPACT.
14. Să desfășoare anchete proactive și atotcuprinzătoare cu privire la rețelele infracționale prioritare pentru a include toate activitățile de sprijin relevante ale rețelelor respective și să contacteze Eurojust, după caz, pentru a facilita implicarea timpurie a autorităților judiciare relevante în vederea sprijinirii în continuare a investigării și urmăririi penale a membrilor cheie ai rețelelor infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare.
15. Să solicite autorităților lor naționale să investească în continuare în anchetele financiare și să le consolideze, fie în mod izolat, fie în paralel cu cele axate pe alte infracțiuni, implicând Eurojustul și alte părți interesate, după caz, pentru a asigura recuperarea eficace a activelor produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni – în conformitate cu Directiva (UE) 2024/1260 privind recuperarea și confiscarea activelor – și pentru a intensifica lupta împotriva corupției și a spălării banilor.

16. Să își dezvolte în continuare metodologiile naționale de analiză și detectare pentru a detecta într-un mod mai cuprinzător și mai precis rețelele infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare active în statul lor membru. În acest context, statele membre sunt invitate să ia în considerare participarea lor la crearea unei metodologii comune de diagnosticare a criminalității organizate, astfel cum se prevede deja în PAO 2024-2025 în cadrul priorității HRCN a EMPACT. Această metodologie ar trebui dezvoltată în continuare în următorii ani, astfel încât fiecare stat membru să o poată aplica într-un mod flexibil, în conformitate cu propria organizație națională, dar ar trebui, în cele din urmă, să stabilească standarde pentru a facilita compararea și cartografierea amenințărilor rețelelor infracționale la nivelul UE.
17. Consolidarea inițiativelor de formare și de consolidare a capacităților pentru personalul de aplicare a legii și autoritățile judiciare în vederea consolidării capacităților acestora de detectare, investigare, urmărire penală și perturbare a rețelelor infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare, după caz, în strânsă cooperare cu CEPOL.

Consiliul invită statele membre și Europolul:

18. Să integreze rezultatul actualului exercițiu de cartografiere în SOCTA UE 2025 și să îl ia în considerare la definirea noilor priorități ale următorului ciclu EMPACT 2026-2029, concentrându-se în special pe planurile de acțiune operaționale (PAO) EMPACT 2026-2027, ca prim pas.
19. Să efectueze un exercițiu de cartografiere a rețelelor infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare, o dată la doi ani, începând cu un raport care urmează să fie prezentat în 2026, astfel încât să poată fi luat în considerare în PAO EMPACT 2028-2029. Ca atare, rezultatele raportului de monitorizare ar trebui integrate în SOCTA UE/SOCTA UE pe termen mediu și ar trebui să alimenteze PAO EMPACT realizate de UE o dată la doi ani. Pentru a reduce la minimum volumul de muncă și pentru a asigura o imagine de ansamblu actualizată a rețelelor care reprezintă cea mai mare amenințare, Europolul va pune setul de date actual la dispoziția statelor membre, iar statele membre vor avea posibilitatea să își actualizeze datele în mod continuu, după cum se consideră adecvat.

20. Să îmbunătățească în continuare – pe baza lecțiilor învățate și în colaborare cu grupul consultativ SOCTA – metodologia pentru exercițiul de cartografiere prin colectarea de date mai reprezentative și prin reajustarea metodologiei pe baza indicatorilor de amenințare utilizați pentru analiza comună suplimentară.
21. Să convină în comun – în contextul și pentru viitoarele exerciții de cartografiere – asupra unei definiții de lucru comune a rețelelor infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare.
22. Să analizeze posibilitățile – ținând seama de progresele înregistrate de statele membre în dezvoltarea în continuare a metodologiilor lor naționale – de a trece la un raport în care amenințarea rețelelor infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare poate fi comparată pentru zonele geografice relevante din UE.
23. Să elimine împreună lacunele în materie de informații operative identificate în prezentul raport, în ceea ce privește utilizarea violenței, amploarea profiturilor obținute din activități infracționale și utilizarea armelor de foc. În ceea ce le privește pe acestea din urmă, sunt necesare progrese suplimentare legate de instituirea completă a punctelor focale naționale privind armele de foc, dezvoltarea unei colectări armonizate de date privind confiscările de arme de foc la nivel național și viitoarea contribuție a datelor la centrul UE pentru arme de foc din cadrul Europolului.

Consiliul invită Comisia:

24. Să sprijine în continuare EMPACT și operațiunile sale ca platformă condusă de statele membre pentru o abordare multidisciplinară de prevenire și combatere a criminalității grave și organizate, printre altele prin oferirea de oportunități de finanțare adecvate.
25. Să realizeze progrese suplimentare în ceea ce privește negocierea acelor acorduri UE cu MENA și cu țările din America de Sud pentru care Consiliul și-a dat deja autorizația, pentru a spori posibilitățile de schimb de date cu caracter personal cu Europolul și cu Eurojust.

De asemenea, Consiliul invită Europolul:

26. Să pună setul actual de date al rețelelor infracționale la dispoziția statelor membre într-o singură aplicație sau bază de date pentru a oferi statelor membre posibilitatea de a-și actualiza în mod continuu propriile date și să introducă această aplicație în cursul anului 2025, asigurându-se că statele membre vor avea acces direct numai la propriile date.
27. Să publice, până la sfârșitul anului 2024, un raport specific privind utilizarea structurilor comerciale legale de către rețelele infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare. Acest raport va contribui, de asemenea, la calea de urmat în ceea ce privește importanța utilizării în continuare a abordării administrative ca o măsură importantă de contracarare în lupta noastră împotriva criminalității grave și organizate.
28. Să publice, până la sfârșitul anului 2024, un raport specific care să ofere mai multe informații cu privire la legătura dintre criminalitate și terorism și la modul în care rețelele de criminalitate organizată sunt legate de activitățile teroriste.

Consiliul invită statele membre și Comisia Europeană:

29. Să continue eforturile de combatere a formelor grave de criminalitate și a criminalității organizate și de promovare a perturbării infiltrării infracționalității în economia legală prin acțiuni administrative, utilizând „abordarea administrativă”, și să intensifice eforturilor de prevenire a criminalității și, în special, a recrutării copiilor și tinerilor de către grupurile infracționale organizate, inclusiv prin sprijinirea activității autorităților relevante de la nivel local, regional și național în acest demers.